

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ

**ГУМАНІТАРНА СКЛАДОВА
У СВІТЛІ
СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПАРАДИГМ**

Матеріали
Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції
з міжнародною участю

14–15 квітня 2016 року

Харків
Видавництво НФаУ

2016

виховання в закладах освіти / А. В. Кочубей // Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – 2013. – Випуск 7(50). – С. 81–86.

7. **Новгородцева І. В.** Педагогіка в медицині з методикою преподавання спеціальних дисциплін: [учебное пособие модульного типа] / І. В. Новгородцева. – М.: Флінта, 2011. – С. 8–12; 48–53.

Наталія Нос

*Український державний університет залізничного транспорту
(Харків, Україна)*

ТЕРМІНИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (за професійним спрямуванням)

У процесі викладання дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» у вищому навчальному закладі, важливим є вивчення не тільки ділової документації та граматичних норм сучасної української літературної мови, а також і термінологічної системи. Адже терміни вживаються і в офіційно-діловому, і в науковому стилях, у публіцистиці та навіть художній літературі. У багатьох текстах, призначених для фахівців певної галузі науки, терміни не пояснюються, тому важливим стає засвоєння студентами терміносистеми вже з першого курсу навчання. І. Огієнко писав: «Термін – це зовнішній знак певного наукового розуміння. Найперша вимога від кожного терміна – щоб він найвідповідніше передавав сховане в нім розуміння».

Наукові терміни української мови утворюються такими способами: вторинна номінація, словотвірний, синтаксичний і запозичення. Науковці по-різному ставляться до останнього способу творення термінів. Так звані науковці-пуристи відкидають потребу поповнювати термінологічний склад української мови термінами з інших мов, інша група науковців – навпаки, розглядають запозичення як невід'ємну складову частину мовного життя. Особливу складність становить розуміння студентами запозичених термінів. Це

стосується запозичень не тільки з російської, а й з англійської мови. В. Радчук (український мовознавець і перекладач) таке явище назвав укшлиш, тобто українська інглиш (український варіант англійської мови). Такі запозичені терміни можна спостерігати в різних сферах науки. Наприклад, мовознавці замість терміна *поняття* вживають *концепт*, у журналістиці *мас-медіа* заміняє *засоби масової інформації*, у політології з'явився *електорат*, *електор*, у літературознавстві – *нарація*, в економіці – *тендер* замість українського *торги* і т. д. Для розуміння таких запозичених термінів слід орієнтувати студентів на термінологічні словники, яких на сьогодні видається достатньо. Адже кожна галузь знань має свою термінологію. Залежно від ступеня спеціалізації значення терміни можна поділити на 3 основні групи: загальнонаукові (закон, теорія, аналіз, елемент, функція, структура), міжгалузеві (звуковий подразник, звукоізоляція) та вузькоспеціальні (ресори, десерт, ретуш, авантитул).

На практичних заняттях з української мови формується термінологічна компетентність студентів – уміння вести професійне спілкування із залученням термінів, використання термінів у писемному мовленні, дотримання нормативних вимог. Тому залучаємо студентів до роботи з науковими фаховими текстами, розширюємо їх термінологічні знання за допомогою різноманітних вправ. Наприклад: 1. Випишіть зі словника 10 термінів іншомовного походження (відповідно до фаху). З'ясуйте їх значення та поясніть написання, доберіть українські відповідники. 2. Доберіть власне українські синоніми до іншомовних слів. Які з наведених слів є загальнонауковими термінами? Поясніть їх значення. 3. Запишіть 10 термінів із майбутнього фаху на правила вживання знака м'якшення, поясніть їх лексичне значення, скориставшись Великим тлумачним словником сучасної української мови тощо. У роботі з тестами студенти можуть укладати свої тлумачні словнички наукових фахових термінів, які можуть знадобитися не тільки на заняттях з української мови, а й на заняттях із профільних фахових дисциплін. Іншою формою завдань може бути аналіз поширених лексичних помилок, допущених при перекладі професійних текстів.

Москалева Надежда РОЛЬ ВИСТАВОЧНО-МУЗЕЙНОГО ЦЕНТРА ХНТУСХ ИМ. П. ВАСИЛЕНКО В СОХРАНЕНИИ ИСТОРИЧЕСКОГО НАСЛЕДИЯ СТРАНЫ	214
Нагачевская Светлана РОЛЬ ДИАЛОГИЧЕСКОГО ОБЩЕНИЯ В ОСВОЕНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА ИНОСТРАННЫМИ СТУДЕНТАМИ-МЕДИКАМИ	216
Нашиванько Ольга ПОНЯТИЕ «ТЕРМИНЫ И НОМЕНЫ»	217
Нестеренко Наталя, Багузова Анастасія НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО СПІЛКУВАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ У НЕМОВНИХ ВНЗ	219
Ніколаєва Ольга, Огнєва Лілія ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИХ МЕДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН В РУСЛІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПАРАДИГМ	220
Нос Наталія ТЕРМІНИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (за професійним спрямуванням)	226
Овсяннікова Ганна ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	228
Орешкова Аліна ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА ПРІОРИТЕТИ	232
Пац Любов МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (за професійним спрямуванням)	235
Petrov Vladimir HUMANISTYCZNE STRATEGIE SAMOEDUKACJI WSPÓŁCZESNEGO CZŁOWIEKA	238
Petrova Olha LINGUO-PRAGMATIC APPROACH TO INTENSIFICATION OF L2 TRAINING FOR MEDICAL STUDENTS	240
Печенізька Тетяна ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	241
Плетньова Анастасія, Гейдел Алла ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ E-LEARNING ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	244